

ELŐFIZETÉS:
Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kü-
lendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kormány álláspontja.

Zombor, 1898. szeptember 8-án.

A kik annyira vágyódtak az után, hogy a kiegyezési ügyben megismerhessék a kormány álláspontját, azok immár nyugodtan aludhatnak. A legvilágosabban és a leghatározottabban kifejezésre jutott a kormány nézete és minden terve.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök kétszer is nyilatkozott. A szabadelvűpárt értekezletén s immár a képviselőházban is.

Már az értekezleten elmondott beszédben a miniszterelnök a kabinet álláspontját praecisén körvonalozta s a kormány törekvéseit teljes világításba helyezte.

Nem történt sem reveláció, nem kelt a beszéd nyomán semmi meglepődés. Mert a kik a fejleményeket úgy minálunk, mint odaát Ausztriában figyelemmel kísérték, előre tisztában lehettek az iránt, hogy a magyar kormány gazdasági programja nem változhatott meg rövid pár hónap alatt és ennél fogva azokat a javaslatokat, a melyeket a kiegyezéssel kapcsolatos ügyek rendezése iránt május havában előterjesztett, nem tart hatja ma mellőzhetőnek, mikor azokkal rövid idő előtt azok benyújtása által szolidaritást vállalt. Ha egyáltalán lehet a helyzetnek bizonyos új változatáról beszélni, az az, hogy az osztrák parlament újabb összehívása újból fel kell hogy élessze a reményt, hogy e javaslatok itt is, odaát is törvényerőre emelkednek és ez által a monarchia mindkét államának gazdasági életére eddig is nagy hátrányokat okozó bizonytalanságnak vége szakad.

Nevezék bár balga illúzióknak, — lehet hogy ennek is bizonyul — ezt a reményt, az osztrák parlament összehívásának tényét ezzel a föltételezéssel honorálunk kell.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök beszéde azonban nemcsak arra az esetre fejtette ki a kormány álláspontját, ha az osztrák parlament munkaképessége helyreáll. Arra az esetre is határozott kijelentéseket tartalmaz, ha az osztrák parlamenti zavarok továbbra is folytatódnak, a mikor is közjogunk alapján önálló rendelkezési jogunknál fogva kell gazdasági ügyeinkben intézkednünk.

Egész őszinteséggel nyilatkozta ki a magyar kormány elnöke, hogy ebben az esetben is a magyar kormány álláspontja az, hogy Magyarország kétségbe nem vonható. On endelkezési jogának érvényesítése nem egyértelmű a merev közgazdasági elkülönítéssel. A józan közvélemény sem nálunk, sem Ausztriában nem lelkesül a közgazdasági harcra azzal az állammal, a melylyel politikai, hatalmi és közgazdasági vitális érdekeink a gazdasági együttműködést parancsolják, a gazdasági harcot pedig feltétlenül tiltják.

Különös nyomatékkal emelte ki Bánffy Dezső báró miniszterelnök, hogy önálló rendelkezési jogunkban, mint a rendelkezési jog teljességében bennfoglalatik a teljes szabad rendelkezésnél fogva a külön vámterület és ezzel a vámsorompók felállítására is, de nemcsak ezek, hanem ezekkel avagy ezek nélkül, úgy a mint ezt a nemzet közgazdasági érdekei követelik, mindaz, a mit tenni jónak látunk.

A nagy érdekek, a melyekről a kiegyezési ügyek érdemleges megvitatása közben megfeledeznünk egy pillanatra sem szabad, egyenlő mértékben óvándok meg Magyarországnak közjogával, a melyet még ezen érdekek sérelmének árán is érintetlenül kell megőriznünk.

A kormány magatartásában mindkét szempontot egyenlő mértékben szemel előtt tartotta. Jövőben sem fog eddig követett utjáról eltérni.

Természetesnek kell azonban tartanunk, hogy az ellenzéknek e magatartáshoz fűzött különböző értelmezésével szemben a kormányelnök a szabadelvűpárttal való legelső érintkezését felhasználta az önrendelkezési jog értelmezésére nézve fenforgott különböző félreértések tisztázására. Önrendelkezési jogunk gyakorlatba vétele esetére is a vámközösségi állapotok fentartását jelölte ki programjával. Ez a tény a külön vámterület dogmatikus hívei részéről előreláthatólag heves támadásokra fog vezetni: az ország józan közvéleménye azonban, ha meggyőződik, hogy ez közjogi áldozatok nélkül elérhető, előreláthatólag benső megnyugvással fogja tudomásul venni.

A Bánffy-kormány programja ez alapon a magyar alkotmány sértetlen megőrzésén kívül, a magyar közgazdasági élet fejlődésének állandóságát fogja megvalósítani.

A Történelmi Társulat ülése.

Megyei történelmi társulatunk, mint lapunkban is jelezve volt, folyó hó 6-án a megyeházában levő helyiségében választmányi ülést tartott. Az ülésen Czirfusz Ferencz kir. tanácsos elnököl s pár vendégen kívül a választmányi tagok közül Mihályi János, dr. Grüner Samu, Kurucz Gyula, Buday Gerő, Roediger Lajos és dr. Dudás Gyula jelentek meg, mint a kik ezen egyesület ügyei iránt a helybeliek közül leginkább viselkednek melegebb érdeklődéssel. Örvedtetesen értesült ez ülése a választmány arról, hogy a m. kir. kultuszminiszterium ásatási célokra a társulatnak 300 frtot utalványozott, valamint arról is, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága az alapító tagok sorába lépett s egyuttal 300 frtnyi segélyt adott. A társulat tagjai sorában is örvedetes gyarapodás jelei mutatkoznak, mert ez alkalommal a rendes tagok sorába az újvidéki szeb főgimnázium. bajsai Vojnits József roglaticai birtokos, Petri Károly ev. lelkész, Petri János új-soóví birtokos, dr. Kurucz Fülöp ó-kéri orvos és Kottler Ottó bulkeszi ev. lelkész vértettek fel.

A többi apróbb folyó ügy elintézése után Czirfusz elnököl kir. tanácsos a régészeti ásatások iránt tett előterjesztést. E szerint a társulat a bezdáni erdőben fekvő Bortán (u. n. Bodroghvár) várának romjait óhajtotta felkutatni, azonban a m. kir. földmivélsügyi miniszteről még eddig erre engedélyt a társulatnak nem sikerült nyernie. Azért az elnökség a titkársággal egyetemben azt javasolja, hogy a monostorszeghi és a bogojevai határban Gubicza Kálmán és Cziráky Gyula társulati tagok által fölfedezett őskori telepek és sírok ásattassanak ki, a mit a választmány el is fogadott s az ásatások céljaira nagyobb összeget folyósított. Az ásatások színhelyére a társulat megbízásából a napokban többen fognak kirándulni.

Itt jegyezzük meg, hogy a választmányi ülés befejezése után érkezett a főtítkárhoz Látinovits Géza orsz. képviselő és társulati másod-elnök értesítése, mely szerint a földmivélsügyi m. kir. miniszterhez Bodrogh-vár romjainak átbuvárlása iránt benyújtott kérelem már a napokban szintén kedvezőleg fog elintéztetni.

M. A.

A „BACSKA“ tárcája.

Ugy-e nem hitted?

Ugy-e nem hitted, hogy visszatér az álom,
Hogy meg virág hajt a félig száradt ágon,
A mit eltemettünk, elsirattunk régen,
Hogy az mind visszatér hús sugaras éjen?
Hogy fényes nap lesz a koromsötét éjből,
Hogy megsértett szived felvidul, megbékül.

Azt hitted, hogy elszáll, messze tün az álom,
A mely ottan rezgett bársony szempilládon,
Azt hitted feledni könnyű lesz majd néked,
Ha az én emlékem szerzte széjjel téped,
S aztán vége lesz az üdvnek, boldogságnak,
S a szerelem helyén vad gyűlölet támad.

Akkor volt. Emlékszel? Hogy utaink szétváltak,
Visszaadtunk minden emléket egymásnak.
Mindent visszakerélt; virágot, arcképet,
A mit kezded adott, a mit kezded tépett.
Azt hitted ugy előbb meg az álom széjjel,
A mely eltögtött volt csendes nyári éjjel.

S hogy nálad volt minden, akkor vetted észre,
Hogy képed itt maradt a szivembe vesve.
Én meg a nyugalomam felejtettem nálad,
Bús álmatlan éjen zokogtam: utánad.
És hogy nem volt erőnk csalfa hazugságra,
Újra visszatért a lelkünk tündér álma,
A mit eltemettünk, elsirattunk fajon
Visszatért az mind, hogy soha el ne szálljon.

Richardt Károly.

ÁBRÁNDOZÁS, RAJONGÁS ÉS LAKONIZMUS.

(Folytatás.)

S jött a második lakodalom, a második vőfély, a második család. Egy vőfélyt kaptam — szerkesztő ur — a melyre a szem szívesen nézett ugyan, de a fül-

szomszéd segélykiáltásaitól nem maradhatott nyugton. Mert a fül, az tört, sokat tört! Tudja, szerkesztő ur, mi az a csoma, marokszedő és csalamádé. Bocssáson meg kérem, ha kérdésem sértené, de nem lehet oly tiszta képe ezekről a becsületes fogalmakról, mint nekem; nem azért, miutha vőfélyem kiváló szakértelme beható ismertetést nyújtott volna, hanem azért, mert nekem párolgó talak mellett és lüsztrók lángjánál volt alkalmam megítélni, hogy miben különbözik a csoma a halmajonéztól és a napoleon-tortától. Hiszen tudja, szerkesztő ur, hogy az összehasonlítás a megismerésnek mily fontos módja. De kaptam kérem három csokrot, olyanokat, a melyeknek a szivem is nevetett. Csokrokat, a melyeknek legnagyobbja akkora volt — mit mondjak, hogy elképzelhetővé tegyem azt a nagyságot? — mint három jól kitéjlett leveles káposzta. Igazán nem szép tölem, hogy a virágokat, sok szép erőles jelképeit a káposztával említem egy sorban, de ha nem tudok érzelmeket hazudni. Pedig ha ez a hasonlat bennem rekedne, azt tennem, mert vőfélyem és a mondott vetemény között rémitőn feltűnő rokonság mutatkozott.

De hallgass szám! Nem akarom hátálanságra nyitni ajkam: a csokrok nagyon szépek voltak. Csak annyit mondok nyoszolyólanságom krónikájából, hogy babéraitam taligán vitettük baza; otthon szépen, ahogy illik és szokás, előbb ablakba tettem, később aztán tüllel vontam át s mulandóság sötét gondolatával foglalkozva adtam nekik helyet a szekrényekben s magamba szállva rebegetem koszorús költőnkkel: „Ne ily férjet adj én nekem, ne ily férjet adj Istenem!”

S jött a harmadik döbb. A harmdik — így elmélkedtem magamban — lesz az az ideális vőfély, akit nyugtalan képzeletem hőnek lát. A sors — gondoltam — sohasem teljesíti óhajunkat, sohasem ad egyszerre, fizeti követeléstünk kisebbik felét, a másik nagyobb felére, mint a rossz adós, kötelezvényt ad és részletenkint törleszt. Babonás is vagyok egy kicsit és erősen hittem, hogy a harmadik, a harmadik! az lesz az igazi, a vőfélyek vőfélye! Hiedelmemet még megerősítették azok a jó hírek, amik hősmőről keringtek, ugy, hogy kíváncsiságom az igazatosságig fokozódott, megérkezésének és a bemutató estélynek eseményeit fent volt szerencsém elmondani; közöltem nagy vonásokban a párbeszédün-

ket, helyesebben az ő monológjait, amennyire rájuk emlékezhettem, most kegyes engedelmével megkísérlem a második napnak, a hivatalos szerepek napjának a leírását. Ez a nap kérem kitűnő nap volt. Ezen a napon én sokat láttam, hallottam, tapasztaltam, s mind egy ült helyből s mind egy embertől — a vőfélyemtől. — Láttam már önző művészt, aki tudja, hogy nagy művész s ezért önző, láttam már önző szép nőt; láttam alap nélküli ostoba önzést s az önzés mindenütt a húság gyermeke volt és személyes tulajdonokban gyökerezett, de magát a tiszta — húság nélkül való — önzést rajongássá izmosodva nem tudtam volna elképzelni sem. Vőfélyem ezzel is megismertetett. Majd bemutatom őt eredeti alakjában s szerkesztő ur megítélheti — minthogy ízlésemet most már körülbelül ismeri — olyan vőfély-e ez, amilyen után én sóvárgok.

Háromszor voltunk a nagy napon együtt: délben a lakodalmas háznál, a menyegzőn és a vacsorán, mind a három alkalommal más és más hangulatban mutatta magát és egymástól lényegesen eltűt témákban duskált: délben személyek, események bírálata; a menyegzőre menet elmeséltatások, este a tózt s a férfi apothozisa gyönyörködtettek. Mily finom belső összefüggés van a kifejtett s az előzmények között! s mily magas színvonalon állnak szórakoztatásom programjain! Didaktika, enciklopédia és lélektan köréből kerültek ki az eszmék! Ez program! Ezt a mintát méltóztassanak lemásolni, igen tisztelt vőfély urak! így mulattassanak, ha egy — magukhoz méltó — nyoszolyólány — nemzedéket akarnak nevelni!

De térjünk a tárgyra.
Tehát az első alkalommal bírálókat jártak. Vőfélyem szigorú, nagyon szigorú mértékkel mért, és olyan kritikára bivatottságot mutatott, hogy félni kezdtem tőle. Hullott a lepel a közélet jeleseitől: s olyan baragos tekintettel s a csalhatatlanság oly kemény szavaival rostált, mintha azt akarta volna mondani: „előttem nincsen nagyság.” S határozottan félelem szállt meg ez ember közelében.

A delutáni alkalmatosság meghozta a változást. Kiderült kedélyvel állt a lakodalmas menetbe.

„Éljenek a köcsögkalapok!” — kiáltotta s megindult a tréfák, idézetek, élczek áradata. Hazafi Veraitól

Ujdonságok.

Személyi hír. Dr. Plósz Sándor, igazságügyi-ministeri államtitkár folyó hó 8-án Bajáról jövet Szabadkán kiszállott s ott Schmausz Endre főispánnak volt a vendége.

Zomboriak az érsek előtt. Tegnap egy ötven tagú küldöttség tisztelt Kalocsán Császára György érseknek dr. Thursky Zsigmond vezetésével. A küldöttség arra kérte az érseket, hogy a zombori, ugynevezett újtemplomot az építésben segítse elő kegyes adományával. A kegyelmes főpásztor igen szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a templom felelősségéről gondoskodik. Részletes tudósítást jövő számunkban közlünk.

Bácskai Réunion. Mint értesültünk, az egész vármegye közönsége körében élenk érdeklődést keltett a bácskai Réunion rendezése. Mindennap érkezőnek hozták a tudakozódó levelek, hogy hogyan is lesz hat az a Reunion? Mi csak annyit feleltünk ezekre a levelekre, hogy — a rendezőség állítása szerint — ilyen méri még Bácskában sem volt.

Honvédeink itthon. A helybeli honvédszázalaj ma reggel 5 óra 27 perckor érkezett külön katonai vonaton a buzási királygyakorlatokról.

Tűzoltóink diadala. Nagy ünnepekkel folyt le tegnap előtt Topolyán az ottani tűzoltó-egyesület zászlószentelési ünnepélye s a megyei tűzoltó-szövetség közgyűlése. Részletes tudósítást jövő számunkban közlünk. Most csak annak az örömteljes hírek regisztrálására szorítottunk, hogy a versenyen a mi egyetünk is diadalt aratott; tűzoltóink pompás ezüst serleget nyertek. A diadal élenk örömet keltett a városban s a tegnap délutáni vonattal hazaérkező tűzoltók lelkes ovációjában részesültek. A pályaudvaron nagyszámú közönség s az itthon levő tűzoltók várták őket. Bittermann Nándor, az egyet pénztárnoka lelkes beszéddel üdvözölte a hazaérkezőket, a mire Cziedler János, a népszerű főparancsnok válaszolt, a könnyekig meghatottan. Őszinte szívvel gratuláltak a derék egyesületnek s a lelkes, fáradhatlan főparancsnoknak.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda 1898. évi szeptember hó 11-én, azaz vasárnap, az „Elefánt” szálló termeiben dal- és táncestélyt rendez. Műsor: 1. „Kápolna”. Kreutzertől. Eneklő a férfiak. 2. „Árványhaj”. Gróf Festetics-től. Eneklő a férfiak. 3. „Lehajlik a fűzfa” és „Fülemle az dalolja”. Szabados Gezártól. Eneklők: Bogdán Mihály és Bolics Dezső úr. 4. „Halvány arc” és „Eskü”. Palotásitól. Eneklő a férfiak. 5. „Szeretem a nököt”. Vig monológ. Írta: Georges Lorin. Előadja: Szabó Gyula úr. 6. „Legkedvesebb tanyám”. Mangold K-tól. Eneklő a férfiak. Belepti díj személyenként 60 kr. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Szigeti István úr kőfaragó üzletében és este a pénztárnál. Személyre szóló meghívók nem bocsájthatnak szét. Kezdeté este 8 órakor.

Követésre méltó. Cservenkáról írják: Igen dicsegetes határozatot hozott a helybeli ev. ref. egyház presbiteriális gyűlése: elhatározta ugyan, hogy az egyház iskoláiban a tannyelv ezentúl kizárólag a magyar lesz.

A város tűzifa szükséglete. Zombor szab. kir. város tanácsa az 1898/99. évi szeptember 9-én 940 köbméter cser, bűkk vagy gyertyán tűzi hasábfá s szállítási-ának biztosítására 1898. évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében zárt ajánlati versenytárgyalást tart, melyre a vállalkozni kívánók meghívottak. A vállalati feltételek a városi számvevősnél betekinthetők.

Esküvő. Szesztay Emil, állami tanító, lapunk munkatársa, folyó hó 12-én esküszik örök hűséget Udvarhelyi Gizella kisasszonynak Nyiregyházán.

Festőiskola. Városunk minden térer halad, ugyanis Nyuli Mariska bátya-utca 142. számú házában festőiskolát szándékozik nyitni, sőt házáknál is vállalkozni órák adására. Ezen szép és nemes vállalkozás megérdemli a pártolást.

és Bali Mihálytól Chopin-ig és Tizián-ig nem volt nyugta a bir, munka és szellem embereinek. Arcbörkületa és verstan, nevelés és hordárpolitika a legbizarrabb változatokban szolgáltatták zabolátlan képzetének az anyagot. Szabályokat, megatározásokat, csoportokat recitált vég nélkül. A modern színskála labirintusán élcelődve elmondta, a legújabb divat színeit (értve a női divatot), így: „Corail, lavende, tengerzöld, oroszöld, iris, besche, easter, cog de roche, cerise-vörös, frianon, raisin, marron, ophelia, bismark.” Elmondta a szövet-divatot; ismeri a zsetpaszámnyit, aszurhímzést és a teffel-selymet; a derekák, szoknyák, keztük, cipők és napernyők utolsó faszonját; s ezeket a dolgokat mind egy lélekzet alatt tudja el oly szakismerettel, a mely jeles szabók diszere valnek. Latbató kéjjel skandált az újain a legkülönbö- felebb költeményekből, recitált beszédekből, a bibliából, bölcsesleti munkákból s a jó Isten tudja honnan, a leg- tarkább változatokban s a mellett a beszédmod oly kü- lönböző alakjaiban — allitva, kérdeve, óhajtvá, tagadva, sobajtvá, panaszkodva — szórta az elmes és kevésbé elmes színporkakat, hogy valósággal elcsigázva, kimerülve mentem a lakodalmak házból, a lakásunkra, hogy a vacsoraig kipihenjem magam. A fejem úgy zúgott, mintha lazban lettem volna s oly jól esett a pihenés, mintha napokon át virrasztottam volna.

Nyomott hangulatban mentem az estélyre. Vőfé- lyemen némi lehangoltság volt észrevehető. Igen keveset beszélt. Azt hittem, hallgatagsága a megtérés mérekléte és hogy a delutáni vagdalkozások után nemes egyszerű- séggel és jósággal fog hatni. A vacsorától vártam a vőfélyek vőfélyének megnyilatkozását, amire sem az ebéd, sem a menyegző nem voltak alkalmasak. Itt, a lakodalmak bagyamnyos fehér asztalánál, ahol az egy- másra utalt szomszédok kettünkint alkotják a lármás egészen egy-egy külön működő szervét, itt vártam az igazi vőfélyt, aki nyíltlél, élénk szellemű, aki cseveg, kedveskedik, hódít.

Hiába vártam; rosszul képzeltem. Vőfélyem bírá- lett; nem kedveskedett, de sértett s legfeljebb a me- moriamat hódította meg, mert egyénisége emlékeimben maradt.

Vacsora alatt csak gyéren társalgott, akkor is

Pályázat. Zombor szabad királyi város közön- sége, mint a Falcione Gyula-féle ösztöndíj-alapítvány kezelője ezennel közhírré teszi, hogy az említett ösztön- díj-alapítványnál két, évi 600 forinttal javadalmazandó ösztön- díj-állás van fűresedésben. Az ösztöndíjért kizárólag zombori születésű vagy illetőségű szegény magyar, német vagy dalmát ajku nem nemes származású román kath. vagy protestáns vallású oly ifjak pályázhatnak, kik va- lamely hazai középiskolában (főgymnasium, főreálisiskola, kereskedelmi iskola), hazai tudományos egyetemen vagy műegyetemen, jogakadémiában, országos mintarajztao- dában vagy bármely magasabb fokú hazai, de mindenkor magyar szellemű tanintézetben folytatták tanulmányaikat. Felhivatnak ennél fogva a pályázni szándékozókat, hogy tanulmányi előmenetelük, egészségi állapotuk, valamint szülőik vagyoni állapotát igazoló bizonyítvánnyal fel- szerelt kérvényüket Zombor szab. kir. város tanácsához címezve folyó évi szeptember hó 30-ig bezárólag annál is inkább nyújtsák be, mert az elkésve érkezett folya- modványok figyelembe vétetni nem fognak. Megjegyez- tetik, hogy az alsóbb fokú tanintézetek illetve osztályok hallgatóival szemben hason szorgalom, tehetőség és elő- menetel igazolása esetén mindig a magasabb intézetet illetve osztályt fognak az ösztöndíjban részesíteni.

Eljegyzés. Baky Elek, hódásági szolgabíró elje- gyezte Pal Blanka kisasszonyt, Pál Antal, volt varme gyei alispán unokáját.

Népfőlkélok jelentkezése. Zombor sz. kir. város rendőrfőkapitánya a következő hirdetményt bo- csájította ki: Az 1898. évi XXXVII. törvények alapján mindazon katonailag kiképzett népfőlkélok kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a hon- védségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfőlkélok (rózsaszínű) ajánlati lappal és népfől- kélok igazolványi könyveikkal el vannak látva, folyó évi október hó 28-án a 39, 40, 41 és 42 évesek, ok- tóber hó 29-én a 36, 37 és 38 évesek, és október hó 31-én a 32, 33, 34 és 35 évesek, a sztpári-uton levő Kaelből Mihály fete vendégloben mindenkor reggeli fél 8 órakor személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez a Zombor szab. kir. városi rendőrfőkapitányság katonai nyilvántartási hivatalban ingyen „Jelentkező lap” kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére névze Zombor szab. kir. városi rendőrf- kapitányság és a jelentkező lapra nyomott figyelemze- tetés nyújt felvilágosítást. A személyes jelentkezéshez a népfőlkélok igazolványi könyvvel együtt mindennemű katonai okmányok — aminek csak birtokában vannak — elhozandók, az írásbeli jelentkezéshez pedig esatolandók. Az itt tartózkodó, de Ausztriában (a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban) honos népfőlkélok hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmu- lasztása 2 frttól egész 100 frt-ig terjedhető pénzbünteté- tessel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Tűz. Folyó hó 6-án délután tűz volt városunkban a magtár-utcaiban. Goretits Illés nagy szalmakazla gyulladt ki. Mire észrevették, már a közelben levő istálló is tüzet fogott, a hol három darab sertés veszett oda. A tűz tova terjedését a csakhamar megjelent tűzoltók akadá- lyozták meg. Az istálló tetőzete és a szalmakazal porrá égett. A tűz oka ismeretlen.

A város szénaszükséglete. Zombor szab. kir. város tanácsa az 1898—99. gazdasági évben szük- ségrendő 7100, egyenként 560 kgr. súlyú adag széna beszerzésének biztosítására 1898. évi szeptember 16-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtést tart. A vállalati feltételek a városi szám- vevősnél betekinthetők.

Cilinderes betörő. F. hó 2-án éjjel Telekiné Farkas Agó zentai lakosnőhöz bezörgetett egy alacsony termetű, cilinderes, jól öltözött urféle, aki állítólag bal- lalos jéstséssel 33 frtnyi készpénzt kicsikarta tőle s azután nyomtalanul eltűnt az éjszakában. A káros más- nap bünyenyítő feljelentést tett az ismeretlen tartóko- dású „cilinderes ur” ellen.

főltélesen és hanyagul. Foglalkoztatásomat — úgy lát- szott — kevésbé tartja fontosnak s csak amugy fog- hegyről beszélt. Közben nagyokat pauzált s megfigyele- seket végzett a társaságon. Miért is nem ugrottam föl a helyemről s hagytam ott? Hol is volt a büszkeségem?!

Végre megváltattam: valaki fölkel és beszélni kezdett. Oda figyeltem. Egy becsi vendég volt, aki a haziaszonyt dicsérté. Valamikor jól tudhatott magyarul s valószínűleg olvasás utján tartotta meg azt, amit nyel- vükből tud, mert szörnyen tudós szavakkal, igriciora- bel magyarsággal s emelgős hangszíjlozással beszélt. Utána a menyecske öcsése mondott bucsuzatát viragos, borközi bangulatban tag torokból, kamasz-íjűi havel krákgva az első nobelsipce — amint a boros állapot egy fokát önk nevezni szokták — moudom ennek az állapotnak, szokatlanságának félreismerhetlen jeleivel. Majd a pater reverendus eltette általános hatás kísere- teben az új asszony szép öregszerűit. Ezután „ó” em- kedett fel. A belső küzdelem félreismerhetlenül tilt ki az arcára s csak a tervszerű staffázs mentette meg a hidegver látszatát: iront tartott a három ujjá között, amit csontfejevel az asztalra támasztott; maga elé nézett és gondolkodni látszott. A tíz masodpernyi szünet, mely alatt szótlanul állt, halálesendet teremtett. Az ige testet öltött (!): „Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!...”

Kedves szerkesztő ur, volt már ön abban a hely- zetben, hogy egy hosszú szónoklatból vagy olvasmány- ból nem emlékezett semmire, csak épen egy gondolá- tára, egy kifejezésére vagy egy élces kitételére. Szeret- nem tudni, hogy az adott körülmények között termé- szetszerű jelenség-e az, amit magamon észleltem. En a párom tőstjára nem tudok visszaemlékezni a világ min- den kincséért. Csak azt tudom, hogy választékos irály- ban ágas-bogas fejtegetéseket hangoztatott, én meg gon- dolataimmal messze kalandoztam s akkor tértem velük vissza, ha egy-egy adoma sült ki a hosszú beszéd során — mint mondani szokta — a „gyöngébbek kedvéért”. Befejezésül azután baráti könyveket hullatott a pár za- vartalan boldogságáért.

(Vége köv.)

Helyesbítés. A gőzgépezelőket és kazánfü- tőket vizsgáló zombori bizottság közbejött hivatalos aka- dályok miatt csak folyó hó 24-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyi- ségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhaj- tók, kellően felszerelt folyamodványukat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelent- kezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévét betöl- tötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azoney bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltektől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazántgyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltektől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Nincs többé Bogója. Bogojeváról kaptuk a következő sorokat: Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Folyó hó 4-én délelőtt 9 órakor esemény számba menő s meg- ünneplésre méltó dolog történt nálunk. A községi kép- viselőtestület népes ülésen egyhangulag kimondta, hogy a község egykor idegenek által elferdített névét meg- magyarosítja. A magyarosítást célzó törekvések nem új keletűek. Benne van az már néptünk véreben, hogy si- mitson magyar fület sértő faluja névén s emberemlékezet óta „Bogojevó” helyett azt mondja: „Bogója”. Újabban annivel már nem elégszük meg; mióta a nemzeti eszme mindent lüktetőbben jár át, mióta már a kis falusi a b e vadász is tudja, hogy „nyelvében él a nemzet”, azóta nem tűri azt, mi nem hordja magát a magyar zománcot. Így már 1893. december 17-én az előjáróság indítvá- nyára kimondta a képviselőtestület, hogy egyszerűség és létszerűség okáért Bács-Gombos-ra kívánja magyaros- itani községe nevét; de a vármegye akkor azt vála- szolta rá, hogy csak a megye központi magyarosító bizottságának van joga azt eszközölni, tehát megint csak húzódtott a dolog. 1896. március 2-án a polgári olvasó- kör elűke egy hazafiasan fejtegetett memorandumot nyújtott a kör választmányi ülése elé, melyben propo- nálja a község helynevének a millenium emlékéül való sürgős megmagyarosítását. A választmány a memora- dumot örömmel tette magáéva s megbizta az elnököt, hogy a magyarosítás keresztülvételét az emlékirat mellé- kezésével egyenesen az új főispán ömeltőségénél sür- gesse meg. E közben aztán az országgyűlés törvényho- zásilag is gondoskodott a nem magyar hangzású hely- nevek megmagyarosítása felől. Végre a nyár folyamán az alispáni hivatal értesítette az előjáróságot, hogy most már a törvényes formák szerint hozzon a községi kép- viselőtestület a magyarosításra vonatkozólag határozatot és annak alapján kérelmezze a belügyminiszter urnál, kinek jogkörébe a magyarosítás törvényesen tartozik. Most már tehát törvényesen is megnyerjük, amit rég epedve vártunk. Addig is én, tek. szerkesztő ur enged- melével, már most áthurokolodom Bács-Gombosra, melyből hasonló jókat kívánva vagyok Bács-Gomboson, 1898. szeptember 7. alázatos szolgálja G. K.

Titokzatos eset. A Bácskai Hirlapban olvassuk a következő rejtélyes esetet: Bács-Almásról Kráhl Lipót birtokos ember hétfőn délután a község határában fekvő földjére ment ki a kocsiján, hogy onnan burgonyát hozzon haza. Felhatkor a kisbíró Kráhl kocsiját az ut- középén állva találta, Kráhl pedig mozdulatlanul, mereven kidülledt szemekkel állott a kocsi mellett magásra emelve ostarát. A kisbíró megszólította, majd megérintette, mind hiába, Kráhl nem adott semmi életjelet magáról. A megrémült kisbíró egy ember segédkezése mellett azután föltette a kocsiára a megmerevedett embert s hazavitte, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették, de a hatósági orvosoknak sem sikerült az önkívüli állapotban levő embert magához téríteni. Hogy mi történt Kráhlal, el sem tudják képzelni, titokzatosas teszi azonban az esetet az is, hogy Kráhl kocsija, aki gazdájával együtt ment ki — eltűnt. Kráhl kedden délben meghalt, a nél- kül, hogy egy pillanatra is, vissza nyerte volna eszmé- letét.

Szerencsétlenül járt villanyszerelő. Szab- badkról megrendítő szerencsétlenségnek híret vettek. Nikolo Tivadar villanyszerelő, mint a szabadkai villany- telep munkása hétfőn délután két és három óra között a villamos vezetékét igazgatta a Kossuth-utcaiban a Nemzeti kávéház előtt. A villamvezeték megereszkedett fent a levegőben s ezért Nikolo magas létrát álltatva a sinekre, fent javította, igazgatta a villamos vezetékét. Két óra után néhány percel a zombori kapu felől közel- gett egy villamos kocsi, a miert is Nikolo a létráról leszállt s azt félretette, hogy a kocsinak szabad útja legyen. A kocsi elrobogott, a létrát visszatették s Nikolo ismét felmeut. Gummikeztyűs kezével ismét tovább dol- gozott, de valahogy keztülden karja hozzáért a veze- tékhez. A következő pillanatban az áram hatalmas ereje — mely nem ölte meg, csak elkábította — felemelte kissé a szerencsétlen munkást, ki így elvesztve egyen- súlyát, fejtetőre bukott le a magas létráról a kemény kövezetre. Nikolo koponyacsontja megrepedt; hatalmas sugárban ömlött a zúzott fejből a vér. A közeli kávé- házban azonnal orvosok jöttek elő, a kik rögtöni segélyt nyújtottak a balul járt munkásnak. A szerencsétlenül járt munkás életben maradásához van remény.

Szerencsétlenség. Hajmeresztő szerencsétlen- ség történt mult hó 30-án Eke Gergely zentai szállási gazda tanyáján. Pap Pál nevű fiatal munkás, ugyanis cséplés közben játszott a napszamos leányokkal, a kik szintén tréfából meg-megkergették a nyugtalan vért- ifjancot. Egy ily kergetőzés alkalmával a menekülő le- gény oly szerencsétlenül ugrott a cséplőre, hogy mind a két lábával a dobba került, honnan széttroncsolt tagok- kal buzták ki. A bajt tetőzte még az, hogy a gépnél a törvényben előirt kötőszerek hiányoztak és mire a sze- rencsétlen az első segélyt megkaphatta volna, már akkor elvérzett. A helyszínen megjelent hatósági közeg kér- déseire elhaló hangon azt a választ adta, hogy nem emlékszik vissza a részletekre s hogy a szerencsétlen- ség miatt csak önmagát vádolhatja.

Vesztett kutya. Cservenkán folyó hó 7-én egy vesztett kutya kőborolt a faluban s még mielőtt a rend- őrk ártalmatlanná tehetnék volna, megmarta Bock Illés 75 éves öreg embert.

Erdélyi...
hite...
szak...
kar...
nek...
nem...
bek...
azt...
kell...
f. h...
kap...
mert...
meg...
este...
hajm...
ered...
300...
es 10...
kár...
folyt...
evben...
Mand...
Jakos...
A fer...
szurk...
is kij...
a seb...
sített...
U...
urasá...
eves...
de-ne...
Keres...
ban...
menet...
kezne...
kor...
11 óra...
kor...
2...
kor...
vonat...
34 per...
vegye...
és est...
gyors...
esti 8...
személy...
személy...
vegye...
óra...
óra 51...
szemé...
7 óra...
Le...
a jone...
totta...
dalaim...
disz...
lenni...
vemet...
f. évi...
kört...
ára...
Erdélyi...
A...
röst...
ban...
m...
leggon...
szerkes...
izless...
megjele...
pest...
tulaj...
szepiro...
megsz...
Lapja...
mely...
idegen...
olvasó...
mert...
érdekl...
a kiadó...
Cs...
dennapi...
Havas...
Kolozsv...
irodalmi...
Ország...
korona...
hogy...
lehet...
Midő...
ide...
a tanító...
is, a rend...
lemképz...
teljesítő...
dija...
hivatal...
rendelt...

Ki a legbékésebb polgár? Zentáról írják: Erdély Mihály helybeli lakos a napokban alaposan felöntött a garatra és mert „ingatag jellemű járművei oly büntetlen cserben hagyták”, hogy kénytelen volt az éjszakát valamelyik utcáskaron átaludni, a rendőrség fölkarolta és szállást adott neki — reggelig. Másnap még neki állt feljebb, hogy miért kísérték őt be, mikor ő nem bántott senkit. A békés polgárokat nem szokás bekísérni. Hogy ő az utcáskaron elterülve aludt? az is azt mutatja, hogy nem keresi a botrányt. Végre is, kell-e az alvó embernek békésebb polgár?

A Tisza áldozata. Szabó István zentai lakos f. hó 1-én d. e. fűrdés közben valószínűleg görcsöket kapott és mielőtt segélyre siethettek volna, a víz alá merült. A hivatalos nyomozást azonnal megindították, de még eddig sikerre nem vezetett.

Nagy gabonatüz Bajmokon. A napokban este 10 órakor nagy tűz ütött ki a Mandits Albinak bajmoki szerzőskertjében. A tűz valószínűleg boszúból eredő gyújtogatás folytán keletkezett. 2300 kereszt zab, 300 kereszt buza, 140 kereszt arpa, 180 kereszt mular és 10 kocsi széna lett a pusztító elem martalékává. A kár körülbelül 7000 frtot tesz ki. A esendőrség erélyesen folytatja a nyomozást. Megemlítjük még, hogy a múlt évben is mintegy 5000 frt értékű gabonája égett le Manditsnak, amely akkor sem volt biztosítva.

Késelő szerető. Bérés István 34 éves szabadkai lakos Antal Mihályt a feleségénél találta a napokban. A férj larmajára Antal kést ragadott és Bérés össze-szurkálta. Az asszony védeni akarta a férjét, de neki is kijutott néhány késszúrás. A meutók megjelentek, s a sebesülteket bekötözve az első orvosi segélyben részesítették.

Uraságok figyelmébe. Egy gyermekkorra óta urasági inasi minőségben alkalmazva volt jóraváló 27 éves, nős, fiatal ember, ki a katonaságnál is egy ezrednél szolgált, alkalmazást keres. Felvilágosítással Bács-Keresztur község jegyzője szívesen szolgál.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. A majus hó 1-től érvényes és most kiadott vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 46 percor személyvonat, gyorsvonat 8 óra 15 percor, déli 11 óra 54 percor személyvonat és esti 8 óra 35 percor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 percor személyvonat, esti 7 óra 35 percor gyorsvonat és esti 8 óra 34 percor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percor személyvonat, és esti 7 óra 41 percor gyorsvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 8 percor gyorsvonat, déli 11 óra 47 percor személyvonat, esti 8 óra 25 percor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 percor személyvonat, délutáni 4 óra 05 percor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 23 percor személyvonat, reggeli 6 óra 25 percor vegyesvonat.
7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 percor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 percor személyvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 percor személyvonat, déli 11 óra 30 percor személyvonat, esti 7 óra 17 percor vegyesvonat.

Művészet és irodalom.

Laura-dalok. Erdélyi Zoltán jankováci földink, a jönevű poéta, a következő előzetési felhívást bocsáj-totta közre: A fenti cím alatt, tíz év alatt irt szerelmi dalaimat szándékozom egy kötetben kiadni. A könyv díszes kiállításban f. évi október hó 15-én fog megjelenni. Kérem a szíves érdeklődőket, akik legujabb mű-veket megszerezni óhajtják, hogy az előzetési összeget f. évi október hó 10-éig címre: Budapest, Muzem-körút 15. sz. megküldeni kegyeskedjenek. Egy példány ára 1 korona. Budapest, 1898. évi szeptember hóban. Erdélyi Zoltán.

A szalonasztal kincse. Régi kedves ismerőst hívözöl minden művelt ember a Fővárosi Lapokban, mely most új alakban, gyönyörűen illusztrálva, a legmondosabban szerkesztve jelenik meg. J. Virág Béla szerkesztő szamunkint meglepően szép és nagy irodalmi izléssel megszerkesztett lapot ad ki, melynek pontos megjelenését és főmradását biztosítja az, hogy Budapest egyik elsőrendű kö- és könyvnyomda műintézet tulajdonosa Károlyi György vette át e páratlanul álló szépirodalmi lap kiadását. Előzetőinek szama rendkívül megszapordott azzal, hogy a szintén régi Magyar Nők Lapja és a Budai Hírlap bele olvadt a Fővárosi Lapok ba, mely ma azon az uton van, hogy az illusztrált külföldi idegen lapokat egészen kiszorítsa az országból. Hölgy olvasóinknak főlsleges ajánlani a Fővárosi Lapok-at, mert ok bizonyára ismerik, de aki most nem jártná és érdeklődik, iránta annak szívesen küld mutatványszámot a kiadóhivatal: Budapest, V., Dorottya-u. 10.

Csáky Albin gróf pályáttele. Nem mindennapi dolog az a megfizetettetés, a melyben a dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelő szerkesztésében eddig Kolozsvárról megjelent és szeptembertől fogva fővárosi irodalmi vállalatú alakult „Magyar Pestalozzi” részesült. Országos közéletünk kimagasdó főura ugyanis 100 korona pályadíjat bocsátotta a „Magyar Pestalozzi” részére, hogy megjutalmazhassa azt, a ki megtudja fejteni, miké-vehet sikeresen fejleszteni a kötelességérzet alaperényét. Midőn az alábbiakban közöljük a „Magyar Pestalozzi” ide vonatkozó érdekes közleményét, felhívjuk nemcsak a tanító köröknek, hanem a művelt családok figyelmét is, a rendkívül fontos feladatot képező gyakorlati jellemképző nevelés érdekeinek irodalmi szolgálatát hiven teljesítő lezagpótló betilapra, melynek évi előzetési díja csak 4 frt és mely a „Magyar Pestalozzi” kiadó-hivatalánál (Budapest, IV., Havas- és Lipót-utca sarkán) rendelhető meg. — Az említett cikkely így hangzik:

Csáky Albin gróf, volt vall. és közokt. miniszter ur ó nagyméltósága a nemzeti nevelés bajnokai iránti be-csületét fejezte ki, a midőn egy gyönyörű szép pályá-tételre 100 korona pályadíjat kegyeskedett kitűzni. A „Magyar Pestalozzi”-t tisztelte meg azzal, hogy a pályá-díjat rendelkezésére bocsátotta. A pályátételt kibírdették, a munkák beadására megjelölt határidő július végével lejárt. És ime örömmel jelenthetjük, hogy nem kevesebb, mint 16 pályamű érkezett be szerkesztőségünkbe és azokat aug. 18. napján a bíralat megejtése végett Kozma Ferenc kir. tanácsos kolozsvármegyei kir. tanfelügyelő urhoz, mint a nemes gróf ur által kinevezett ötös bíráló bizottság érdemes elnökéhez tettük át. Hat most már győzzön a jobb, a győztes nevé természetesen közölni fogjuk annak idején. Ez alkalommal a következőké-p számlunk be a beiktöltött művekről: 1. sz. jelűs levélke nélkül; 2. sz. jelűje: „Kötelességeink lelkiismeretes teljesítése, erényeink legfőbb erénye”. 3. sz. jelűje: „A kötelességérzet nem egyéb, mint az élő lelkiismeret.” 5. sz.: „Kötelességünket nem azért kell teljesítenünk, mert hasznot hoznak vagy szorakoztatnak, hanem csupán azért, mert kötelességünk. Gr. Szechenyi.” 6. sz.: „El akarok menni Wormsba, s ha annyi ördög várna ott, mint cserép a háztetőn. Luther.” 7. sz.: „Első a köte-lesség.” 8. sz.: „A kötelesség teljesítéséből származik az élet minden tisztessége, annak elhanyagolásából min-den gyalázata. (Cicero)” 9. sz.: „Tedd meg kötelességed, hogy nyugodt legyen lelkiismereted.” 10. sz.: „Per ardua ad astra.” 11. sz.: „Elem.” 12. sz.: „Ér.” (Levélke hiányzik) 13. sz.: „Adjatok egy szilárd pontot földön kívül, akkor egy hajszalon kimozdítom a földet helyé-ből.” 14. sz.: „Munkás méh 1848.” 15. sz.: „Köteles-ségérzet a jellem legszebb virága.” 16.: „Mi boldogító a lelket vizsgálja.” A feladat ez volt: „Meg kell ismer-tetni azon gyakorlati eszközöket és módokat, a melyek segítségével a kötelességérzet erényét fejlesztheti.” A Csáky A. gr. fényes nevéhez méltó tétel ez.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 4-iki száma 37 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Kor-onázó ünnepek Hollandiában” (Vilma hollandi királynőnek különböző évekből való hét arcképevel). — Költm-ények: „Hazugságok” Erdélyi Zoltántól; „Silviához” Leopárdi költménye. Olaszról fordította Zoltán Vilmos. — Regénytár: „Dána.” Történeti körkép. Irta Baksay Sándor (Kinnach László eredeti rajzaival). „A kétlabu farkas.” Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrózovics Dező (képekkel). — „A király Buziáson” (képekkel Cserna Károly rajzai és fényképek után) Király Páltól. — „Egy connecticuti yankee Arthur király udvarában.” Humoros elbeszélés. Irta Mark Twain (képekkel). — „A klondykei arany-ásókrol.” (Egy aranyász jegyzetéből). — „A kínai nemzetközi intézet.” — „Huntermus Janos szobra Brassó-ban” (arcképpel és képpel a brassói szoborról) Kupcsay Feliciántól. — „Az ezredévi díszmenet körképe” (16 kép az új körkép vázlatából: Vaszary beregprimás, b. Fehérváry, Percel, Wlassics miniszterek, Tisza Kál-mán, gróf Csáky Albin, Lohkovitz hadtestparancsnok, stb. arcképpel). — Irodalom és művészet, Közintéze-tek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. reudes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság” előzetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságokkal” együtt 3 frt Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép szá-mára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Közgazdaság.

Minő szabályok legyenek irányadók a takarmányrépa termelésénél.

Ama gazdaságok, melyeknek állattartása jórészt az istállóásra van alapítva, alig nélkülözhetik a takarmányrépát, melynek jelentőségét már a legrégebbi időkben is elismerték; s ha figyelemmel kísérünk azon eljárások-at, melyeket az egyes gazdaságokban a takarmányrépa termelés terén követnek, azon meggyőződésre juthatnánk, hogy bizony sok helyütt még a legelőmibb követelm-ényeknek sem tesznek e tekintetben eleget. Nem véltük ez okból felesleges munkát végezni akkor, midőn a takarmányrépa termelésére vonatkozó szabályokat a kö-vetkezőkben ismertetjük.

A repatermesztés sikerének egyik főtenezője a talaj minősége, illetve annak a vetés alá való helyes előké-sztése. Középkötöttégű, mélyrétegű, humuszduz vályog-talaj az, mely a legjobb termést szolgáltatja; egyéb talajokon is termelhető ugyan, de sem mennyiség, sem minőség tekintetben nem számíthatunk oly jó ered-ményre, mint a jelzett talajon. A vetésforgóban rend-szerint kalászos, vagy esetleg zöld takarmány után következően, a talaj előkészítése a következőkben fog állani. A kalászos, vagy a zöld takarmány letakarítása után a tarlót azonnal sekélyen feltörjük a gyomirtás s a talaj fizikai tulajdonságainak javítása céljából. E tarlótérés 6—8 cm. mélységre eszközözendő s utána henger alkalmazandó a gyommagvak gyorsabb kikelesztésére. Ezután az ősz folyamán még egy, esetleg két szántást adunk, a szerint, a miut a trágyázást mellő-zendőnek, illetve keresztülviendőnek tartjuk. Ha istálló-trágyát nem használunk, akkor november hó elején adunk egy mély szántást, 20—25 cm. mélységre; ha pedig trágyázunk, akkor a trágya kibordása után azt október hó elején középnyelven alászántjuk; vagy pedig a trágyát az őszi mély szántás után hordjuk ki s azt azonnal eltergetve tavaszig érintetlenül hagyva, kora tavasszal szántjuk alá középnyelven. Tavasszal, ha a trágya még az ősz folyamán kebeleztetett be, eleendő-nek bizonyul középkötöttégű talajon egy extirpátor, kötöttebb talajon pedig egy grubbernek alkalmazása, melyek a porhanyítást tökéletesen végeztén, a talajt még egy fagosolás és hengerezéssel vetésre alkalmassá teszik. Ugyancsak a tavaszi munkálatokhoz sorozhatjuk a műtrágyák elszórását is, melyek egynemelyike a takarmányrépa termelésnél sikerrel használható. Így pl. a chilisátrómnak fejtrágyázásaként való alkalmazása a kikelt vetésre kat. holdanként 35—45 kg mennyiség-ben a répa fejlődését nagyon előmozdítja, a mi külö-nösen ott, hol a földi bolha pusztításának van a répa kitéve, nem megvetendő körülmény, mert a bolha meg-jelenési idejére a répa már oly erős, hogy abban nagy kárt ez esetben nem tehet.

Szuperfoszfátot kat. holdanként 120—140 kg.

mennyiségben a vetés előtt alaboronálva, vagy alászántva szintén előnyösen használhatunk.

A vetés ideje március végére, ápril hó elejére esik, a korai előnyösebb a késeinél. A vetésnél figyelemmel kell lenni 1. a mag minőségére, 2. a vetés módjára. A mag minőségét illetőleg megjegyzendő, hogy csakis oly magot használjunk fel, melynel 100 maggomolyból 14 nap alatt legalább is 165 csira fejlődik.

Egy-két év óta a magkereskedők egynemelyike impregnált repamagot hoz forgalomba. Több gazdaság-ban tettek már kísérletet ily impregnált maggal kedvező eredményvel. Az impregnálás, mely vízgőz, kénsav és klorogaz segélyével történik, tulajdonképen célja az, hogy a répa különböző betegségeit okozó gombacsirák, mikroorganizmusok tönkretessenek s hogy a mag csira-képessége előmozdittassék.

A vetés módjánál a sor és növénytavolság helyes megállapítására kell sulyt fektetni. Miutan a henger-alaku répa pl. az eckendorfi, vauriak sárga mamuth stb. inkább hosszirányban növekedik, a gömbölyű és kerek alaku pedig, mint oberdorfi, lentowitzi, olajbogyo stb. inkább szélességi irányban, az előbbieket keske-nyebb, az utóbbiakat szélesebb sortávolságra kell vet-niük 35—60 a ket szélsőséges határ.

A vetés után körülbelül két hétre következik a répa sarabolása, mely legelőszertűben a Planet féle répa-sarabolóval történhetik. Ezen kézi eszközzel egy gyer-mek-leány naponként 1—15 holdat képes elvezetni. A kezelés ezen eszköznek igen egyszerű; minden második sorközbe lesz egy napszamos ez eszközzel beállítva, ki a gépet előretolja, majd ujból visszarántja a végét, hogy a saraboló kesre ragadt földet és gyomot arról lerazza.

A sarabolást követi az első kapálás eggyidejűleg az egyezéssel, akkor, ha a repának már 3—4 levele van: az egyezés távolságára ismét a répa alakja az irányadó. Egyezésnél ne csak a répa leveleit tépessük le, hanem fényleg gyökerestül együtt vettessük ki a repát úgy, hogy egy fészekben csak egy maradjon. Az egyezést elvegezve 10—14 napig mi dolgunk sem akad a repatáblán; ez idő elteltével azonban ujból a kapát alkalmazzuk és pedig mindannyiszor, a hányszor a talaj kérgesedése vagy elgyomosodása megkivánja.

A kiszedés ideje körülbelül október hó elején veszi kezdetét. Irányadó a kiszedésre az alsó levelek fonnnyá-dása, a homoklevelek elszáradása s a felsőlevelek sargu-lása. A kiszedés legbelyesebben kétágu villa segélyvel történik. A kiszedett répa leveleitől, a reatapat föld-részekétől megtisztítandó s kupacokba rakva, amennyi-ben beszálltatása azonnal nem fogantatosították, éjjelre levéllel betakarandó a fagy általi károsítás kikertülése céljából.

Ha a hordás megkezdett, a répa prizmkába lesz összerakva, melyek szélessége 2—3 méter, hossza pedig az elrakandó termény mennyiségéhez képest változó. A prizmába rakott répa mintegy 70—80 cm. földréteggel fedendő.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-igyző.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

2534. szám.
Kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Keresztur községében egy újabb gyalogrendőri állás rendszeresítettven, annak betöltésére pályázat bir-detetik.

Felbivatnak mindazok, akik ezen 300 frt utólagos bavi részletekben fizetendő javadalomzással egybekötött állást elnyerni óhajtják, kellően felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket **folyo évi szeptember hó 30-ig** alulirt község elti járáságánál annál is inkább beadják, minthogy későbbben érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Kiszolgált altisztek előnyben részesztelnek.

Kelt Bács-Kereszturon, 1898. évi szeptember 1-én.
2—1 **Az elüljáróság.**

Vendéglő eladás.

Bács-Almás nagyközség főútcá-ján évek óta fenálló vendéglő 7 szobával, félszerrel és istállóval más vállalat miatt szabad kézből eladó. esetleg több évre bérbe is kiadó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

AMBIL JÓZSEF,
vendéglős,
BÁCS-ALMÁSON.

Egy 35 és egy 20 lóerejű gőz-gép kazánal együtt kevéssé hasz-nált állapotban, egy ugyanilyen 21a hengerek és 2 kétjáratu malom jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Részletes ajánlattal szívesen szolgál **Szücs Ödön Baján.**

**Legnagyobb
kerékpár-raktár és javítóműhely
egész Délmagyarországban.**

Nagybani és kicsinybeni eladás.
Mindennemű javítások elfogadtnak.
Alkatrészek, felszerelések raktáron.

Havi részletfizetésre.
Világhírű Pokorni-féle
zongorák raktára.
Havi részletfizetésre.
Teltesch Gáspár.
ZOMBOR, (főtér).

4255. szám. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Topolya községben üresedésbe jött községi irnoki állásnak betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Az állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 500 frt.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg írt, a Bács-Bodrogh vármegyei 6. községi sz. szabályrendelet 9. §-ának megfelelőleg felszerelt, erkölcsi bizonylattal kiegészített pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 20-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak. A választási határidő utólag fog kitüntetni.

Bács-Topolya, 1898. évi augusztus hó 26. án.

Császár,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

A garai római kath. népiskolánál lemondás folytán az I. H. vegyes dalmát ajku tanítói allomás megüresülvén, arra **szeptember hó 20-ig** pályázat hirdetik. Javadalmak: 400 frt fizetés havi részletekben a községi pénztárból, és 50 frt lakpénz, melyért a mindennapi és ismételt oktatást tartozik ellátni. Kellékek: tanítói oklevél, a magyar és dalmát nyelvben való jártasság. Az allomás október hó 1-én elfoglalandó.

A szabályszerű belyeggel ellátott okmányok a garai rom. kath. iskolaszékre címezve nt. Maison Mihály esperes urhoz Rügyicára (Bácsmegeye) küldendők.
Kelt Garán, 1898. augusztus hó 28. án.

Rutterschmidt Bálint, Ribovics András,
iskolaszéki jegyző. 3-3 pleb., iskolasz. elnök.

9286. szám.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben lemondás folytán üresedésbe jött s havi előleges részletekben felvehető évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, miszerint szabályszerűen kiállított és felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember hó 25-ig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom.

Kelt Bács-Kulau, 1898. évi augusztus hó 25-én.

Müller,
szolgabíró.

1982. szám.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Az O-Szivac községénél leköszönés folytán megüresedett és havi utólagos részletekben esedékes évi 400 frttal javadalmazott községi rendőrzetűi és évi 200 frttal javadalmazott egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázati hirdetnek.

Felhívtnak ennél fogva pályázni szándékozók, miszerint eddigi foglalkozásukat, életkorukat, egészségi állapotukat, erkölcsi magaviseletüket, nyelvismereteiket, a rendőrzetűi állásra pályázók ezen kívül a Bács-Bodrogh megyei községi rendőrség részére kiadott szervezési szabályrendelet 7. §-ában előírt képességet igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerű kérvényeiket alulírt községi előjárásighoz **folyo évi szeptember hó 15-ig** nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy azon pályázók, akik a magyar nyelven kívül a községben divó szerb és német nyelvet is birják, előnyben részesülnek és hogy a megválasztandó rendőrzetűi s illetve rendőr ruházatát a sajátjából tartozik beszerezni; fegyverzett és egyéb szolgálati felszereléssel azonban a község által fog ellátni.

Kelt O-Szivacozon, 1898. augusztus 31-én.

Zsupanszky Lyubomir, Tyurity Mita,
községi jegyző. 3-2 h. bíró.

Ifj. Heindlhofer Róbert

Zombor.

Idei töltésű **ásvány- és gyógyvizek:**

Bikszádi,	Salvator,
Borszéki,	Scheebergi,
Carlsbadi,	Selters,
Emsi,	Petőfi keserűvíz,
Giesshübl,	Hunyadi
Krondorfi,	Ferencz József
Lividia,	Zrinyi
Margit,	Rakóczy
Mohai Agnes,	Hercules,
Marienbadi,	Levico,
Polenai,	Roncegno,
Parádi,	Guber forrás.
Rohitschi,	

Borok, pezsgők, Martell cognac.

Szegedi és vercnai szalámi, sajtok stb.

Cement, Carbol, Carbolineum, Tincetoral nagyban és kicsinyben.

A cséplőgéptulajdonosok különös figyelmébe ajánlom I. rendű gépolajamat, nagyban és kicsinyben; továbbá Tovotte zsir és cylinder-olajat.

2224 szám.

tkvi 1898.

Arverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árpapentára végrehajtónak Bábit István pivnicai lakos végrehajtást szenvedő elleni 430 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósg) területén lévő, Pivnicia község határában fekvő, a pivnicai 868. számú tjkvben A. I. 2., 6. és 8-10. sorsz. alatt foglalt Bábit István nevén álló 1/8 ad urbéri telek földre az árverést 1327 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi szeptember hó 17-ik napján délután 3 órakor Pivnicia község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 132 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1898. évi június hó 14. én.

A hódásági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

KEIL-LAKK (Glasur)
legkifutóbb mázoló-szer palack száma. 1 nagy palack ára 1 frt 55 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs
legjobb és leggyorsabb becsiszoló-szer kemény padló számára. Egy kis palack ára 60 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz
legjobb szer mosdószatlok, ajtók, ablaküvegek stb. naponnani befestésére. 1 kis doboz 45 kr., 1 nagy doboz ára 75 kr. Mindenkor kaphatók: 8-4

Ifjabb Heindlhofer Róbert Zombor.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Novoszellő község alulírott jegyzője gyakor. nokot keres. Javadalom: 1. szabad lakás batorzattal, ágyneművel, világítással, fűtéssel és tisztogatással; 2. teljes élelmezés, reggelivel, ebéddel és vacsorával; 3. mosás és vasalás.

Akik a német nyelvet szóban és írásban birják, azok elsősgében részesülnek. A négy gimnáziumi, esetleg hasonrangu iskolai végzettség okvetlenül megkivántatik.

Mindazok, akik ezen gyakoronoki állást elnyerni óhajtják, sziveskedjenek kérvényüket alulírotthoz **folyo évi szeptember hó 15-ig** beküldeni.

B.-Novoszellőn, 1898. évi augusztus hó 29. én.

Fejes Ágost,
jegyző.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

35912. sz.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

alis. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában előléptetés következtében megüresült évi 264 frt fizetés és évi 20 frt eszmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény és egy teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évenként egy báránybéléses mente, 4 évenként egy köpeny) javadalmazott öröllői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanezen törvényeikk 17. §-ának C) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1898. évi szeptember hó 30-ig** hozzám annál inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1898. augusztus hó 30-án.

Karácson,

alispán.

3-2

8891. sz.

tkvi 1898.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Racsis Mladen végrehajtónak Igyuski Nikola végrehajtást szenvedő elleni 65 frt 10 kr tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 8929 és 4575. számú tjkvbl készült 4328 számú betétben Igyuski Nikola (nős Sztevaev Szókaival) tulajdonánál bejegyzett s a (23868-73a) régi hr számú ingatlanok megfelelő A. I. 1-3 sorszámig foglalt 23921, 23922/2. és 23923 kat. hr. számú részletekből álló jószágtestre a C 2 sorsz. a özv. Igyuski Péterné szül. Zsarkovaeski Maria javára bekeblezett özvegyi haszonélvezeti jog sérelme nélkül 407 frtban; továbbá a 22955/a régi hr. sz. ingatlanok megfelelő A. I. 24224. kataszt. hr. számú 1 hold 319 □ öl szántóra az ugyanazon haszonélvezeti jog sérelme nélkül 288 frtban és végül a 22991/a régi hrsz. ingatlanok megfelelő 24296/2. kat. hr. számú 1464 □ öl szántóra a fenti haszonélvezeti jog sérelme nélkül 315 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 12-ik napján délután 3 órakor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi augusztus hó 9. én.

A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Szedressy,
kir. trvszéki bíró.

9591. sz. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Szilvász Györgynek csataaljai jegyzővé történt megválasztása folytán a Parabutyon üresedésbe jött 500 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított **14 nap alatt** hozzám terjesszék be.

Hódásághon, 1898. évi szeptember 5-én.

Baky Elek,
szolgabíró.

3-1

8946. sz.

tkvi 1898.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehajtónak Tóth Márton örökösai végrehajtást szenvedő elleni 109 frt 37 1/2 kr tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s O-Szivacozon fekvő, az ó-szivaci 683. számú tjkvben Tóth Márton tulajdonánál bejegyzett A. I. 7720. hr. számú 1 hold 1400 □ öles szőlőre 918 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi október hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor O-Szivac község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi augusztus hó 13-án.

A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.